

Čís. 16896.

Keď vyrovnací správca bez súhlasu vyrovnacieho komisára vyplácal odbornému dozorcovi, dosadenému do obchodu vyrovnacieho dlžníka niektorými veriteľmi, z peňazí, utržených v tomto obchode, odmenu prisľúbenú mu týmito veriteľmi, zodpovedný je vyrovnaciemu dlžníkovi za vyplatenú sumu.

(Rozh. z 8. apríla 1938, Rv IV 582/37.)

Podľa prednesu žaloby za vyrovnacieho pokračovania, ktoré bolo proti žalobníkovi pod č. Kv 2/35 počaté, jedna skupina veriteľov svoj-mocne dosadila do jeho obchodu ako odborného dozorca Zoltána A., ktorý tam v dôsledku toho dozeral na obchodovanie, inkasoval peniaze a tieto odvádzať žalovanému vyrovnaciemu správci, pri čom si s jeho dovoľením z utržených peňazí ponechával odmenu, ktorú mu prisľúbili za jeho prácu dotčení veritelia. Žalovaný toto počínanie Zoltána A. trpel, hoci nemal súhlas vyrovnacieho komisára na to, aby Zoltánovi A. vyplácal z majetku žalobníka nejakú odmenu, a jeho žiadosť vznesená po prijatí vyrovnania, aby bola táto odmena určená na ťarchu žalobníka, bola pravoplatne zamietnutá. — Žalobou domáhal sa žalobník toho, aby žalovaný zaviazaný bol nahradiť mu sumu, ktorú z jeho majetku neprávom vyplatil Zoltánovi A.

O b a n i ž š i e s ú d y žalobu zamietly. N a j v y š š í s ú d žalobe vyhovel.

D ô v o d y:

Je v rozpore so spismi zistenie odvolacieho súdu, že odborného dozorca Zoltána A. ustanovil vo vyrovnacej veci žalobníka poradný výbor, ustanovený vyrovnacím komisárom podľa § 40 vyr. por.

Podľa vyrovnacích spisov Kv 2/35 ustanovila odborného dozorca v obchode žalobníka istá skupina veriteľov, do ktorej patrili aj členovia poradného výboru, a podľa zistenia nižších súdov bolo dohodnuté medzi žalovaným a medzi uvedenými veriteľmi, že keď vyrovnací súd neurčí odmenu pre Zoltána A. za jeho účinkovanie v tej výške, v ktorej ju títo veritelia stanovili, diferenciu zaplatia títo veritelia z vlastného.

Podľa spisov Kv 2/35 vyrovnací súd zistil, že Zoltán A. za odborného dozorca v obchode žalobníka nebol ustanovený ani vyrovnacím správcem, ani vyrovnacím komisárom, ani poradným výborom, preto ani neurčil odmenu pre Zoltána A. za jeho účinkovanie za vyrovnania žalobníka, a zamietol aj žiadosť vyrovnacieho správcu, aby smel vyplatiť z majetku dlžníka nejakú sumu na odmenu Zoltána A.

Vyrovnací správca nemôže bez súhlasu vyrovnacieho komisára alebo súdu nič zadržať z majetku dlžníka ani na svoji odmenu, ktorá má byť určená, a preto konal žalovaný proti predpisom zákona o vyrovaní,

keď trpel — ako to nižšie súdy zistily —, aby si Zoltán A., ako istou skupinou veriteľov ustanovený odborný dozorca, z dennej tržby v obchode žalobníka ponechával pre seba každý deň, a to za 37 dní po 100 Kč a za 44 dní po 60 Kč na svoji odmenu, ktorú stanovila pre neho v tejto sume tá istá skupina veriteľov.

Poradný výbor ustanovený podľa § 40 vyr. por. vyrovnacím komisiárom je iba poradným a kontrolným orgánom vyrovnacieho správcu a dozerá iba podľa úpravy vyrovnacieho komisára na činnosť vyrovnacieho správcu a o nej podáva zprávy podľa § 41 vyr. por.; nie je však oprávnený, aby dosadil do obchodu dlžníka bez jeho súhlasu odborného dozorca na jeho útraty cieľom kontroly. Na to je vyrovnací správca a tento by si mohol takého kontrolóra pribrať, ak si vyhradil právo manipulovať s peniazmi, ktoré boli v obchode žalobníka utŕžené, avšak na účet vyrovnacieho dlžníka len so svolením vyrovnacieho komisára, inak len na svoju ťarchu.

Avšak sám žalovaný udal, že Zoltán A. nebol ním poverený byť dozorcem a vyrovnací súd nedal mu zmocnenie čo vyrovnaciemu správcovi, aby odmenu Zoltánovi A. vyplatil, a keď tak žalovaný preca učinil, už na základe toho je povinný sumu takto neoprávnene z majetku žalobníka vyplatenú jemu vrátiť podľa odst. 3 § 34 vyr. por.

Že sa dlžník neobrátil na vyrovnací súd, aby Zoltán A. bol odstránený, nemení nič na zodpovednosti žalovaného, lebo dispozičné právo nad peniazmi utŕženými v obchode žalobníka bolo mu podľa § 10 vyr. por. odňaté, peniaze boli odovzdávané žalovanému ako vyrovnaciemu správcovi a podľa zisteného stavu veci pri ustanovení Zoltána A. za odborného dozorca v obchode žalobníka tento sa nezaviazal, že zaplatí útraty Zoltána A., ale išlo dosadenie Zoltána A. na útraty veriteľov, ktorí ho ako dozorca dosadili, tieto útraty však neboly takými útratami, ktoré mal vyrovnací správca zaplatiť v záujme ďalšieho vedenia obchodu žalobníka podľa §§ 10 a 26 vyr. por.

Je už len otázkou, či prestala zodpovednosť žalovaného voči žalobníkovi tým, že tento na poslednom vyrovnacom roku 26. apríla 1935 prejavil voči zástupcom veriteľskej skupiny, ktorá ustanovila odborného dozorca Zoltána A., — keď zástupcovia veriteľskej skupiny sa osvedčili, že ináč nebudú hlasovať pre prijatie vyrovnania — že prevzme na seba záväzok zaplatiť odmenu Zoltána A.

Toto prevzatie záväzku žalobníkom voči veriteľskej skupine — bez zreteľa na to, či prevzatie záväzku spadá pod ustanovenie § 55 vyr. por. v pomere medzi dlžníkom a veriteľskou skupinou — nedeliberuje žalovaného od jeho záväzku, ktorý sa zakladá na § 34 vyr. por. Nie je ani tvrdené, že taký prejav učinil žalobník voči žalovanému, ba je zistené, že vtedy, keď žalovaný odovzdal žalobníkovi zbývajúce peniaze po odpočítaní odmeny Zoltána A., žalobník mu vytýkal, že pripustil ako vyrovnací správca, aby si denne strhoval z dennej tržby odmenu,

ktorú mu uznala len jedna skupina veriteľov, a činil za to žalovaného zodpovedným.

Preto odvolací súd porušením hmotného práva zamietol žalobu, založenú na zodpovednosti žalovaného ako vnúteného správcu.

Dobromyseľnosť, ktorou sa žalovaný bráni — spočívajúca v tom, že si vymienil od veriteľov ustanovivších dozorcú, že zaplatia zo svojho tu odmenu dozorcú, ktorú súd neuzná, — však žalovaného nesproštuje, preto Najvyšší súd podľa hore uvedených dôvodov zmenil rozsudok odvolacieho súdu a žalobe vyhovel.

Čís. 16897.

Všeobecný výrok administratívneho úradu o povinnosti k náhrade škody »členov obecného zastupiteľstva« nie je výrokom, vydaným proti individuálne určenej osobe v smysle § 5, odst. 4, zák. č. 329/1921 Sb. z. a n., a nehodí sa vôbec na to, aby súd na jeho základe podľa odst. 5 cit. § 5 mohol pokračovať.

(Rozh. z 11. apríla 1938, Rv IV 566/37.)

Žalujúca obec uviedla, že okresný úrad v T. výmerom zo dňa 17. novembra 1930, resp. zemský úrad v U. výmerom zo dňa 12. septembra 1931 pravoplatne vyriekli podľa odst. 4 § 5 zák. č. 329/1921 Sb. z. a n., že žalovaní sú zodpovední za škodu 12.050 Kč, ktorá vznikla žalujúcej obci tým, že sa obecné zastupiteľstvo protiprávne usnieslo odpustiť podnikateľovi biografu B. za dobu od 1. mája 1927 do konca roku 1928 obecnú dávku zo zábav, ktorá sa v dôsledku toho za túto dobu nevyberala a je teraz na podnikateľovi nedobytná. Zodpovednosť žalovaných za túto škodu uvedené výmery odôvodnily tým, že ako členovia obecného zastupiteľstva hlasovali za odpustenie dávky. Žalovaní namietali proti žalobe medzi iným, že o odpustení dávky zo zábav podnikateľovi biografu B. nebolo hlasované podľa mien, a niektorí z nich i to, že sa dotyčnej schôdze obecného zastupiteľstva vôbec nezúčastnili.

O b a n i ž š i e s ú d y žalobe vyhoveľ.

N a j v y š š í s ú d rozsudok odvolacieho súdu s účinkom aj na rozsudok prvej stolice zbavil účinnosti a spor z dôvodu § 180 č. 1 a 2 Osp. zastavil.

D ô v o d y:

Žalujúca obec domáha sa na žalovaných náhrady škody vyvodzovanej z prestúpenia § 6 pravidiel o vyberaní obecnej dávky zo zábav (dodateok III. k vl. nariadeniu č. 143/1922 Sb. z. a n.), majúc za to, že o povinnosti žalovaných k tejto náhrade škody bolo už v smysle cit. § 6 a § 5, odst. 4 a 5, zákona č. 329/1921 Sb. z. a n. pravoplatne